

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020

CENTRO: CPI CRUZ DO SAR
CURSO: 1º,2º,3º E 4º ESO
MATERIA: VALORES ÉTICOS
DEPARTAMENTO: CIENCIAS SOCIAS, XEOGRAFÍA E HISTORIA
DATA: 11-5-2020

Instrucións do 27 de abril de 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento do terceiro trimestre do curso académico 2019/20, nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.

ÍNDICE

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.
2. Avaliación e cualificación.
3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, e no seu caso ampliación)
4. Información e publicidade.

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles VALORES ÉTICOS 1º ESO

▪ CRITERIOS DE AVALIACIÓN	▪ ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	▪ COMPE TENCIA S CLAVE
▪ B1.5. Analizar en que consiste a intelixencia emocional e valorar a súa importancia no desenvolvemento moral do ser humano.	▪ VEB1.5.2. Explica en que consisten as emocións e os sentimentos, e como se relacionan coa vida moral.	▪ CCL
▪ B2.3. Distinguir na persoa os ámbitos da vida privada e da vida pública, a primeira regulada pola ética e a segunda polo dereito, coa finalidade de identificar os límites da liberdade persoal e social.	▪ VEB2.3.1. Define os ámbitos da vida privada e a pública, así como o límite da liberdade humana, en ambos os casos.	▪ CCL
▪ B2.5. Utilizar a conduta asertiva e as habilidades sociais, coa finalidade de incorporar á súa personalidade algúns valores e virtudes éticas necesarias no desenvolvemento dunha vida social máis xusta e enriquecedora.	▪ VEB2.5.2. Aмосa, nas relacións interpersoais, unha actitude de respecto cara ao dereito que todos os seres humano teñen a sentir, pensar e actuar de forma diferente, a equivocarse, a gozar do tempo de descanso, a ter unha vida privada, a tomar as súas propias decisións, etc., e nomeadamente a ser valorado de forma especial polo simple feito de ser persoa, sen discriminar nin menosprezar a ninguén, etc.	▪ CSC
▪ B2.6. Xustificar a importancia dos valores e das virtudes éticas para conseguir unhas relacións interpersoais xustas, respectuosas e satisfactorias	▪ VEB2.6.3. Destaca o deber moral e cívico que todas as persoas teñen de prestar auxilio e socorro a outras cuxa vida, liberdade e seguridade estean en perigo de xeito inminente, colaborando na medida das súas posibilidades a prestar primeiros auxilios, en casos de emerxencia.	▪ CSC
▪ B3.6. Tomar conciencia da importancia dos valores e das normas éticas, como guía da conduta individual e social, asumindo a responsabilidade de difundilos e promovelos polos beneficios que proporcionan á persoa e á comunidade.	▪ VEB3.6.1. Destaca algunhas das consecuencias negativas que, a nivel individual e comunitario, ten a ausencia de valores e normas éticas, tales como o egoísmo, a corrupción, a mentira, o abuso de poder, a intolerancia, a insolidariedade, a violación dos dereitos humanos, etc.	▪ CSC

Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles de VALORES ÉTICOS 2º ESO

▪ CRITERIOS DE AVALIACIÓN	▪ ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	▪ COMPE TENCIA S CLAVE
▪ B3.1. Distinguir entre ética e moral, sinalando as semellanzas e as diferenzas entre elas, e estimando a importancia da reflexión ética como un saber práctico necesario para guiar de xeito racional a conduta do ser humano á súa plena realización.	▪ VEB3.1.1. Recoñece as diferenzas entre a ética e a moral, no que se refire á súa orixe e á súa finalidade.	▪ CSC
	▪ VEB3.1.2. Achega razóns que xustifiquen a importancia da reflexión ética, como unha guía racional de conduta necesaria na vida do ser humano, expresando de forma apropiada os argumentos en que se fundamenta.	▪ CSC
▪ B3.2. Destacar o significado e a importancia da natureza moral do ser humano, analizando as súas etapas de desenvolvemento e tomando conciencia da necesidade que ten de normas éticas, libre e racionalmente asumidas, como guía do seu comportamento.	▪ VEB3.2.1. Sinala en que consiste a estrutura moral da persoa como ser racional e libre, razón pola que esta é responsable da súa conduta e das consecuencias desta.	▪ CSC
▪ B3.3. Recoñecer que a liberdade constitúe a raíz da estrutura moral na persoa, e apreciar o papel da intelixencia e da vontade como factores que incrementan a capacidade de autodeterminación.	▪ VEB3.3.1. Describe a relación entre a liberdade e os conceptos de persoa e estrutura moral.	▪ CCL
▪ B3.4. Resaltar a importancia dos valores éticos, as súas especificacións e a súa influencia na vida persoal e social do ser humano, destacando a necesidade de ser recoñecidos e respectados por todos.	▪ VEB3.4.1. Describe as características distintivas dos valores éticos, utilizando exemplos concretos deles e apreciando a súa relación esencial coa dignidade humana e a conformación dunha personalidade xusta e satisfactoria.	▪ CCL
▪ B3.7. Entender os principais aspectos do eudemonismo aristotélico, identificándoo como unha ética de fins e valorando a súa importancia e a vixencia actuais.	▪ VEB3.7.1. Explica o significado do termo "eudemonismo" e o que para Aristóteles significa a felicidade como ben supremo, e elabora e expresa conclusións.	▪ CCL
	▪ VEB3.7.2. Distingue os tres tipos de tendencias que hai no ser humano, segundo Aristóteles, e a súa relación co que el considera como ben supremo da persoa.	▪ CCEC
	▪ VEB3.7.3. Achega razóns para clasificar o eudemonismo de Aristóteles dentro da categoría da ética de fins.	▪ CCL

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Comprender e valorar a importancia da relación entre os conceptos de ética, política e xustiza, mediante a análise e a definición destes termos, destacando o vínculo entre eles no pensamento de Aristóteles. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VEB4.1.2. Utiliza e selecciona información sobre os valores éticos e cívicos, identificando e apreciando as semellanzas, as diferenzas e as relacións entre eles. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Sinalar a vinculación entre a ética, o dereito e a xustiza, a través do coñecemento das súas semellanzas, diferenzas e relacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VEB5.1.1. Procura e selecciona información en páxinas web, para identificar as diferenzas, as semellanzas e os vínculos entre a ética e o dereito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.1. Recoñecer a importancia da dimensión moral da ciencia e a tecnoloxía, así como a necesidade de establecer límites éticos e xurídicos, coa finalidade de orientar a súa actividade consonte os valores defendidos pola DUDH. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VEB6.1.1. Utiliza información de distintas fontes para analizar a dimensión moral da ciencia e a tecnoloxía, avaliando o impacto positivo e negativo que estas poden ter en todos os ámbitos da vida humana (social, económico, político, ético e ecolóxico, etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSC

Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles de VALORES ÉTICOS 3º ESO

▪ CRITERIOS DE AVALIACIÓN	▪ ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	▪ COMPETE NCIAS CLAVE
<p>▪ B5.6. Avaliar, utilizando o xuízo crítico, a magnitude dos problemas aos que se enfronta a aplicación da DUDH.</p>	<p>▪ VEB5.6.1. Investiga mediante información obtida en distintas fontes, sobre os problemas e os retos da aplicación da DUDH, no que se refire ao exercicio de dereitos civís (destacando os problemas relativos á intolerancia, a exclusión social, a discriminación da muller, a violencia de xénero e a existencia de actitudes como a homofobia, o racismo, a xenofobia, o acoso laboral e escolar, etc.) e dos dereitos políticos (guerras, terrorismo, ditaduras, xenocidio, refuxiados/as políticos/as, etc.).</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CD ▪ CSC
<p>▪ B6.1. Recoñecer que existen casos en que a investigación científica non é neutral, senón que está determinada por intereses políticos, económicos, etc., mediante a análise da idea de progreso e a súa interpretación equivocada, cando os obxectivos non respectan un código ético fundamentado na DUDH.</p>	<p>▪ VEB6.1.3. Selecciona e contrasta información, colaborando en grupo, sobre algunhas das ameazas da aplicación indiscriminada da ciencia e a tecnoloxía para o contorno ambiental e para a vida (explotación descontrolada dos recursos naturais, destrución de hábitats, contaminación química e industrial, choiva ácida, cambio climático, desertificación, etc.).</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CSIEE

Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles VALORES ÉTICOS 4º ESO

▪ CRITERIOS DE AVALIACIÓN	▪ ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	▪ COMPETENCIAS CLAVE
<p>▪ B2.2. Explicar en que consiste a socialización global e a súa relación cos medios de comunicación masiva, valorando os seus efectos na vida e no desenvolvemento moral das persoas e da sociedade, e reflexionar acerca do papel que deben ter a ética e o Estado en relación con este tema.</p>	<p>▪ VEB2.2.2. Sinala os perigos que encerra o fenómeno da socialización global se se desenvolve á marxe dos valores éticos universais, e debate acerca da necesidade de establecer límites éticos e xurídicos neste tema.</p>	<p>▪ CSC</p>
	<p>▪ VEB2.2.3. Diserta acerca do impacto que teñen os medios de comunicación masiva na vida moral das persoas e da sociedade, expresando as súas opinións con rigor intelectual.</p>	<p>▪ CCEC ▪ CCL</p>
<p>▪ B3.2. Comprender e apreciar a importancia que teñen para o ser humano do século XXI as circunstancias que o rodean, salientando os límites que lle impoñen e as oportunidades que lle ofrecen para a elaboración do seu proxecto de vida, conforme os valores éticos que libremente elixe e que dan sentido á súa existencia.</p>	<p>▪ VEB3.2.1. Describe e avalía as circunstancias que no momento actual o/a rodean, identificando as limitacións e as oportunidades que se lle formulan desde as perspectivas social, laboral, educativa, económica, familiar, afectiva, etc., co obxecto de deseñar, a partir delas, o seu proxecto de vida persoal, determinando libremente os valores éticos que deben guialo/a.</p>	<p>▪ CSIEE</p>
<p>▪ B4.2. Reflexionar acerca do deber da cidadanía e dos Estados de promover o ensino e a difusión dos valores éticos como instrumentos indispensables para a defensa da dignidade e os dereitos humanos, ante o perigo que o fenómeno da globalización pode representar para a destrución do planeta e a deshumanización da persoa.</p>	<p>▪ VEB4.2.1. Diserta e elabora conclusións, en grupo, acerca das terribles consecuencias que pode ter para o ser humano o fenómeno da globalización, se non se establece unha regulación ética e política (egoísmo, desigualdade, interdependencia, internacionalización dos conflitos armados, imposición de modelos culturais determinados por intereses económicos que promoven o consumismo e a perda de liberdade humana, etc.).</p>	<p>▪ CAA ▪ CSC</p>
<p>▪ B5.3. Valorar a DUDH como conxunto de ideais irrenunciáveis, tendo presentes os problemas e as deficiencias na súa aplicación, especialmente no relativo ao ámbito económico e social, indicando a importancia das institucións e os/as voluntarios/as que traballan pola defensa dos dereitos humanos.</p>	<p>▪ VEB5.3.2. Sinala algunha das deficiencias no exercicio dos dereitos económicos e sociais (pobreza, e falta de acceso á educación, á saúde, ao emprego, á vivenda, etc.).</p>	<p>▪ CSC</p>

2. Avaliación e cualificación	
Avaliación	Procedementos: <ul style="list-style-type: none"> - Observación dos traballos da Aula Virtual - Revisión e valoración sistemática das tarefas que semanalmente as profesoras elaboran na Aula Virtual. - Valoración do avance individual do alumno, todas as tarefas serán avaliadas.
	Instrumentos: <ul style="list-style-type: none"> - Realización de exercicios, traballos con textos, comprensión de vídeos explicativos, presentacións das profesoras... para a avaliación da terceira avaliación e a recuperación das avaliacións suspensas.
Cualificación final	<ul style="list-style-type: none"> • Para os alumnos coa primeira e a segunda avaliación aprobada a nota da cualificación final calcularase facendo a media aritmética das dúas primeiras avaliacións. <ul style="list-style-type: none"> - Os alumnos coas dúas avaliacións aprobadas ou recuperadas poderán subir a nota como máximo 1'5 puntos en función da valoración das actividades realizadas durante a fase non presencial - En calquera caso este último apartado só servirá para mellorar a nota, nunca para empeoralala. • Os alumnos que teñan algunha avaliación suspensa farán unha recuperación mediante as actividades que a profesora lle encomende a través da Aula Virtual. <ul style="list-style-type: none"> - Os alumnos que teñan algunha avaliación suspensa tamén poderán facer as actividades da terceira avaliación e tamén lles poderá subir ata un 1'5 punto da nota, sempre que teñan recuperadas todas as avaliacións.
Proba extraordinaria de setembro	<p>Contéplase para aqueles alumnos cunha avaliación negativa en xuño unha proba extraordinaria en setembro. Os contidos avaliados na proba extraordinaria de setembro son os impartidos ata o 13 de marzo (ata o fin das clases presenciais).</p> <p>Esta proba realizarase de forma presencial se é posible, de non poder, o exame farase por vía telemática, oral mediante videoconferencia gravada...</p>

3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación)	
Actividades	Elaboradas polas profesoras do departamento e presentadas na Aula Virtual (Moodle).Ejercicios, presentacións, vídeos, documentos, enlaces, esquemas, resumos...
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)	<ul style="list-style-type: none"> - Actualmente no centro non existe alumnado sen conectividade. - As profesoras do departamento elaboran traballo para os alumnos. Xunto as actividades van instrucións para a súa elaboración, apuntamentos, vídeos explicativos, enlaces, ademais de videoconferencias para resolver dúbidas. - Tamén elaboran, dentro do plan para reforzar a recuperación do alumnado con algunha avaliación pendente, actividades orientadas a súa recuperación. - Tamén mediante correo electrónico ou da propia Aula Virtual os alumnos poden consultar a súas dúbidas ou entregar actividades, e reciben a corrección das mesmas. Intentando conseguir a maior retroalimentación posible dentro do ensino virtual.
Materiais e recursos	Material elaborado polas profesoras, presentacións, a propia Aula Virtual, Espazo Abalar, servizo de videoconferencia cisco Webex, plataformas educativas en internet como Kahoot, Edpuzzle.

4. Información e publicidade	
Información ao alumnado e ás familias	Para informar ao alumnado as profesoras utilizan a Aula Virtual, Abalar, correo electrónico coas familias e os alumno e videoconferencias.
Publicidade	Esta adaptación vai estar publicada na web do centro e na aula virtual de cada materia.